

dat het hem soms onmogelijk is om het bevel uit te voeren de nummers van de canasters met slechte suiker aan te geven. Immers niet iedere canaster is voorzien met een omslag van een matje, waarop het nummer wordt gezet. Dat was het geval met zeer veel van de lading van de Lapienenburg en Torenvliet. Daar deze schepen de suiker te Cheribon hebben ingeladen, is de resident daar en het bestuur te Semarang opgedragen beter op de nummering te letten. Het bestuur berichtte ook dat 12 sokkels foelie in deze schepen, die ieder netto 154 lb moeten wegen, bruto maar $154\frac{1}{4}$ tot $157\frac{1}{2}$ lb wogen. De Bataviase factuur gaf netto 1848 lb aan, terwijl de weegverklaring [fol. 897] bruto 1886 luidde, terwijl die 12 sokkels met de tarra 2088 lb hadden moeten wegen. Te Surat zijn ze ontvangen met een brutogewicht van $1861\frac{1}{4}$ lb. Dat scheelt slechts $24\frac{3}{4}$ lb met het brutogewicht opgegeven door Batavia. Voor de tarra van de 12 sokkel zou er niet meer dan $11\frac{1}{4}$ lb overschieten in plaats van 240, ofwel 20 lb de sokkel. Dit is verrassend, hoewel de verklaring te Surat beëdigd is en het geringe verschil tussen het brutogewicht te Batavia en Surat de scheepsoverheden en de pakhuisdienaren te Surat vrijpleiten. Het is onzeker of dit onderwicht door indrogen of anderszins werd veroorzaakt. Het zou wenselijk geweest zijn als aan de hand van de afpakkbriefjes het jaar en het gewas van de foelie was opgegeven. Hier moet beter op gelet worden. Zulke onzekerheid over geleverde specerijen zal echter niet meer voorkomen, [fol. 898] omdat bij het gecirculeerde besluit van 23 juni maatregelen zijn getroffen. Op de lading van de Lapienenburg was een tekort aangetroffen van 61 lb op netto $642\frac{3}{4}$ lb cochenille. Daarom is bevolen om in geval van onderwicht steeds op te geven of de vaatjes met deze verfstof vol waren. Op de bevindingen van de visitateur-generaal aangaande de negotieboeken van 1757/58, alsmede op een door de boekhouder-generaal gemelde verkeerde boeking van f 10.220, die het bestuur vorig jaar onder ogen is gebracht, zijn bij resoluties van 18 augustus en 4 september besluiten genomen. Bij besluit van 15 april 1760 was de directeur en factuurhouder ter vergoeding f 262 opgelegd, wegens het in 1759 zonder vermelding op de juiste factuur naar Batavia zenden [fol. 899] van te Batavia niet verantwoorde zespond gewichten. Het originele bewijs van ontvangst is met de Amelisweert binnengekomen en de gewichten zijn in Batavia gevonden. Daarom zijn deze dienaren van vergoeding ontheven. Betreffende de in- en afschrijvingen werd lof geuit dat Compagnies goederen, die tot nu toe te goeder trouw onder de administratie van de equipagemeester en opperchirurgijn hebben berust, in de boeken zijn opgenomen. Wat verder over dit onderwerp staat, is goedgekeurd. Er is evenwel bij het doornemen van de resoluties een contradictie opgemerkt bij het afschrijven van $351\frac{3}{4}$ lb peper en 205 lb staafkoper die, bij het overbrengen van de pakhuizen per eind maart 1760, als tekort bevonden zijn. Onder de verkoop van handelswaren is het slechte rendement van het staal en de moeite die het heeft gekost om het voor f 23,13,8 de 100 lb af te zetten, ongaarne vernomen. Het kwam door de slechte kwaliteit, weinig beter dan [fol. 900] gewoon ijzer. Als een goede zaak echter wordt beschouwd, dat met de makelaars is afgesproken, dat de specerijen en het koper van het eerste schip voor eind februari en alle overige handelswaren voor eind april 1760 door hen zullen worden afgehaald en betaald en dat daarna het risico van verlies voor hun rekening blijft. In de brief van 10 december 1760 stond geschreven dat het artal niet was verkocht, omdat het risico van een verlies van $26\frac{5}{8}$ % te hoog werd gevonden. Daar het vorige bestuur in de brief van 9 april 1760 heeft gerapporteerd dat het restant daarvan met een verlies van $22\frac{3}{8}$ % was verkocht en de Hoge Regering dit in de brief van 9 augustus had aanvaard, is om opheldering gevraagd. [fol. 901] Tot tevredenheid bleek het ruwe rendement op de lading van de Duinenburg, die bij inkoop f 160.926 was en waarop f 312.357 pure winst gemaakt was, dus bijna $194\frac{1}{8}$ % te zijn, en op die van de Lapienenburg en Torenvliet van f 277.589 bij inkoop, waarop f 555.228 werd gewonnen, ruim 200 %. De winst over alleen al de specerijen was f 474.095. Het bestuur zegt dat de rendementen nog hoger zouden zijn geweest, als de olifantstanden in de Duinenburg vergeleken met 1758 niet 18 % duurder waren gewaardeerd en de kaneelolie niet $144\frac{1}{4}$ % hoger dan het restant dat daar in 1753 lag. De Hoge Regering wijst erop dat de olifantstanden van 1758 voor het grootste gedeelte van de kwaliteit bedoeld voor Nederland en Kaap de Goede Hoop waren en dat die uit de Dui-